Wskazówki do ćwiczeń

Odmieniajmy nazwiska!

A.

1. *Jana Dobieckiego, Jerzego Leńca, Waldemara Kocioła, Józefa Rerka, Piotra Pastuszki, Bohdana Butenki, Zenona Kuzia, Oskara Langego, Jerzego Dulnego.*
2. *Janowi Dobieckiemu, Jerzemu Leńcowi, Waldemarowi Kociołowi, Józefowi Rerkowi, Piotrowi Pastuszce, Bohdanowi Butence, Zenonowi Kuziowi, Oskarowi Langemu, Jerzemu Dulnemu.*
3. *Jana Dobieckiego, Jerzego Leńca, Waldemara Kocioła, Józefa Rerka, Piotra Pastuszkę, Bohdana Butenkę, Zenona Kuzia, Oskara Langego, Jerzego Dulnego.*
4. *Janem Dobieckim, Jerzym Leńcem, Waldemarem Kociołem, Józefem Rerkiem, Piotrem Pastuszką, Bohdanem Butenką, Zenonem Kuziem, Oskarem Langem, Jerzym Dulnym.*
5. *Janie Dobieckim, Jerzym Leńcu, Waldemarze Kociole, Józefie Rerku, Piotrze Pastuszce, Bohdanie Butence, Zenonie Kuziu, Oskarze Langem, Jerzym Dulnym.*

B. *Herling-Grudziński, Dołęga-Mostowicz* – odmieniają się oba człony nazwiska, *Pobóg-Malinowski* – odmienia się tylko drugi człon nazwiska.

C. *Dobieccy, Leńcowie, Kociołowie, Rerkowie, Pastuszkowie, Butenkowie, Kuziowie, Langowie, Dulni.*

D. 1. *Borowiczowa, Borowiczówna, 2. Wróblowa, Wróblówna, 3. Krzemieniowa, Krzemieniówna, 4. Mechowa, Mechówna, 5. Romerowa, Romerówna, 6. Mleczkowa, Mleczkówna, 7. Piniowa, Piniówna, 8. Puzynowa* albo *Puzynina, Puzynówna* albo *Puzynianka, 9. Zarębowa* albo *Zarębina, Zarębówna* albo *Zarębianka, 10. Skargowa* albo *Skarżyna, Skarżanka.*

E. l. poj.: *Kucówna, Kucówny, Kucównie, Kucównę, Kucówną, o Kucównie, Kucówno!*
l. mn.: *Kucówny, Kucówien, Kucównom, Kucówny, Kucównami, o Kucównach, Kucówny!*

Jak się łączą wyrazy:

A. 1. *drugi kwietnia tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego ósmego roku, 2. trzeciego marca dwutysięcznego roku, 3. dwunasty lutego dwa tysiące pierwszego roku, 4. dziesiąty września dwa tysiące drugiego roku.*

B. *1. w szeregu szkół* albo *wielu szkołach, 2. skosztuj tego ciasta, 3. szeregowi osób* albo *wielu osobom, 4. zjem ze trzy talerze, 5. w stołówce,* potocznie *na stołówce, 6. daj mamie, 7. w szeregu wypadków* albo *w wielu wypadkach, 8. przed altanką i obok niej, 9. do budowy domu, 10. o szeregu problemów* albo *o wielu problemach, 11. spróbuj mojego ciasta, 12. kierownik jest w budynku, 13. użyj lepszego proszku, 14. demonstracje na cześć Kolumba i przeciw niemu, 15. miliony komarów latało, 16. przynosząc własną tackę, obniżasz cenę pizzy, 17. setki turystów oglądało, 18. przestrzegać zasad, 19. uszedł mojej uwagi, 20. przynosi szkodę dzieciom, 21. zorganizował samorząd i nim kieruje, 22. odebrać w magazynie* albo *z magazynu, 23. ...dlatego że..., 24.* zdanie poprawne, *25. leżąc obłożnie chory, skomponował najlepszą sonatę, 26. pojedziemy do lasu, jeśli będzie pogoda, 27. im szybciej..., tym prędzej..., 28. usuwa łupież i zapobiega jego pojawianiu się, 29. nie tyle... ile..., 30. o ile... o tyle... a. jeśli... to..., 31. przed wycieczką i po niej, 32. na Atlantyku i nad Atlantykiem, 33. gdy szedł ulicą, szumiały topole* albo *idąc ulicą,*

słyszał szum topoli, 34. przed pół roku, 35. przed półtorej godziny, 36. z pół szklanki wody.

Kilka słów o frazeologii

1. *przywiązujesz zbyt dużą wagę, 2. po odniesionym sukcesie Janek spoczął na laurach* albo *osiadł na mieliźnie, 3. ... by nie zasypiać gruszek w popiele, co wzbudziło zainteresowanie* albo *zwróciła uwagę, 4. idzie po linii najmniejszego oporu, 5. mądrej głowie dość dwie słowie, 6. przez strajk* albo *z powodu strajku, 7. poniosła klęskę, 8. dzisiaj* albo *w tej chwili,* albo *do tej pory, 9. czuję się jak piąte koło u wozu, 10. wiesza psy na Nowaku, 11. rozetnijmy* albo *przetnijmy węzeł gordyjski, 12. odegrał rolę* albo *miał znaczenie, 13. był biedny jak mysz kościelna, 14. kładziemy nacisk* albo *zwracamy uwagę, 15. pierwsze miejsce zajął, 16. rodzina ma duże znaczenie, 17. twardy orzech do zgryzienia, 18. spłatali figla* albo *wzbudzili sensację, 19. wywarła wrażenie* albo *wycisnęła (odcisnęła) piętno, 20. nie będę strzępić języka* albo *zdzierać gardła, 21. przywiązuje się zbyt małą wagę, 22. nie spełzną na niczym* albo *nie spalą na panewce, 23. głosem wołającego na puszczy* albo *na pustyni, 24. goły jak święty turecki* albo *biedny jak mysz kościelna, 25. drą (rozdzierają) szaty* albo *rwą włosy z głowy, 26. w każdym razie.*